

NACIAI EVAKUOJA KRYMĄ

IŠ NAUJO ATAKAVO RABAUŁ

Sunaikino 800 lėktuvų per dvi savaites

SAJUNGININKŲ ŠTABAS pietvakarių Pacifike, spalio 26.—Kuone 300 sąjungininkų lėktuvų šeštadienį ir sekmadienį išnešė trečią ir ketvirtą atakas ant japonų Rabaul bazės. Šiose atakose sąjungininkai sunaikino 123 prieš lėktuvus, ir dar 45 gal sunaikino. Sąjungininkai prarado keturis lėktuvus per šias atakas, bet trijų lakūnus išgelbėjo.

Šios dienos komunikatas nurodo, kad per paskutines kelias atakas sunaikinta 203 japonų lėktuvai, tad per dvi savaites pietų ir pietvakarių Pacifike iš viso sunaikinta maždaug 800 prieš lėktuvų.

Kuone 50 Liberator bombierių pradėjo ataką šeštadienį po pietų. Nuduodami, kad puls karo laivus uoste, bomberiai skrido į Rapopo aerodromą, kur numetė 105 tonus bombų, sunaikindami

20 prieš lėktuvų, ir gal dar 7. Penkiasdešimts japonų pakilo priešintis. Sąjungininkai lakūnai 15 jų nušovė, ir 19 gal nušovė.

Sekmadienį, suvirš 50 Mitchell vidutinių bombierių, skrisdami tik virš jūros, ir vėl puolė Rabaul, savo kanuolėm ir kulkosvaidžiais sunaikindami 45 prieš lėktuvus. Apie 70 japonų lėktuvų priešinosi sąjungininkams, kurie nušovė 43, ir gal dar 15 jų sunaikino.

Apart nušautų lėktuvų, sąjungininkų bombos sušaudė prieš aerodromo įrengimus ir patrankų pozicijas.

Šios dienos komunikatas taipgi mini sunaikinimą 22 lėktuvų amerikiečių penktadienį darytoji atakoj Bougainville-Choiseul sektori, ir nuskandinimą japonų destroyerio prie Cape Orford, Naujoji Britanijoje.

Senatorė ragina remti pokarinį planą

WASHINGTON, spalio 26.—Senatorė Hattie Caraway, dviejų kareivių motina, šian dien prašė Senato priimti Connally rezoliuciją, kaip Amerikos pasisakymą dalyvauti tarptautinėje kooperacijos palaikymui taikos pako. Senatoriai atydziai klausė kaip ji padarė pasaulinių įvykių apžvalgą ir sakė turi būti dedamos visos pastangos išvengmui kito pasaulinio karo.

Senatorius Wallace H. White gynė Connally rezoliuciją sakydama ji bendrai kalba, bet objektyvas —palaikymas taikos — yra aiškiai pasakytas.

SVEIKINA ATVYKUSĮ ŠV. MIŠIŲ IŠKLAUSYTI

Napoli arkivyskupas pasitinka ir sveikiną Lt. Gen. Mark W. Clark, komendantą Penktosios Amerikos Armijos, atvykusį į katedrą išklausti šv. Mišių. Tai įvyko tuojau po išlaisvinimo miesto iš nacių teroro. (NCWC)

RUSAI PRIE PAT KRIVOI ROG

Greit vežasi iširusius nacių legionus

MADRIDAS, spalio 26.—Laikraštis ABC šiandien rašė, kad vokiečiai jau evakuoja Krymą.

MASKVA, spalio 26.—Keturi rusų kariuomenės šiandien vežasi apdaužytus Hitlerio legionus, kurie bėga per pietinę Rusiją, iš sutriuškintų Dniepro upės linijų į Bugo upe, 175 mailias į vakarus.

Maskvos komunikatas sakė vokiečių pasitraukimas esąs “betvarkis.” Apat rusų, pasitraukia naciai palieka “milžiniškus kiekius” visokios karinės medžiagos, o kovose Ukrainos stepėse virš Krymo užmušta keli tūkstančiai vokiečių.

Žižios iš fronto sako apdaužyti vokiečiai desperatiškai, bet veltui, kovoja 200 mailių frontu nuo Kremens-

ęgo į pietus iki Azovo jūros, bandydami kiek galint išgelbėti savo kariuomenes.

Žinios iš Londono, pasiremdamos Maskvos pranešimais ir vokiečių pripažinimais didelio pavojaus, spėja, kad tame pasitraukime dalyvauja maždaug 1,000,000 vokiečių kareivių.

Rusų daliniai jau pasiekė pakraščius Krivoi Rog, 85 mailias į pietvakarius nuo Dnepropetrovsko, kur sakoma 23-čioji vokiečių tankų divizija esanti apsupta, o ketvirtos rusų armijos daliniai skuba per Melitopolį į Krymą, ir pakeliami sunaikino nacių linijas pagal Melitopolio-Krymo geležinkelį.

Rusų lėktuvai, turėdami pirmenybę ore virš Ukrainos, puola nacius į visas puses.

Pigiai laimėjome Kiska

—Kun. Hubbard

CHICAGO, spalio 26.—“Ledų kunigas,” Jezuitas Bernard R. Hubbard, šiandien sakė geriau buvo veidams rausti neradus japonų Kiskoje, kadangi būtų mums brangiai kainavę tą salą jėga iš japonų atsiimti.

Kun. Hubbard taipgi sakė Gen. MacArthur ir Kinija labai gerai būtų galėję sunaudoti nors “dešimtdalį medžiagos, kurią jau pasiuntėm Sovietų Rusijai.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ ITALIJOS — Laikraštiniškai užtinka vis blauresnius vaizdus pasitraukiančių vokiečių žiaurumo. Vėliausiu pranešimu, jie užėję vieną Italijos miestelį, kur naciai išžudė visus gyventojus ir liepsnos metėjais sudegino visą miestą.

IŠ WASHINGTONO. — Laivyno pranešimu, Amerikos destroyeris “Murphy” buvo smarkiai sužalotas jam susimušus su prekybiniu laivu šiauriniam Atlantike.

IŠ NEBRASKA — Du kurtomotoriniai lėktuvai susimušė ore. Keli jų igulų nariai išsigelbėjo, iššokdami parašutais.

IŠ MASKVOS — Rusų kariuomenė užėmė miestą 24 mylias nuo Melitopolio, ir vis smarkiau spaudžia vokiečius Krivoi Rog centre.

IŠ WASHINGTONO. — Sukėlimui kapitalo, praves-ta bylius pakėlimui pašto kainų. Pagal naują patvarkymą, kainuos 3c, vietoj 2c, pasiųsti laiška tame pačiam mieste, ir 10c, vietoj 6c, už unciją oro pašto.

Laivynas šiandien perims “Normandie”

NEW YORKAS, spalio 26.—Laivynas trečiadienį formaliai perims Normandie laivą ir greit pradės jį įrengti kaip kareivinį laivą, vardu U.S.S. Lafayette. Normandie 1942 m. vasario 9 d. apvirto ant šono, kuomet jis persipildė vandeniū begesinant jame prasidėjusį gaisrą.

Atsisakė paskirstyti tėvus pagal jų amžius

WASHINGTON, spalio 26.—Atstovo butas šiandien atsisakė įrašyti į drafto įstatymus punktą atskirti tėvus virš 30 metų nuo tų tėvų, kurie dar nesulaukė 30 metų amžiaus, ir 45 balsais prieš 27 atmetė atstovo O'Hara priedą, kuris reikalavo emimo tėvų jaunesnių negu 30 metų pirm negu tėvai nuo 30 metų ir daugiau bus imami kariuomenėn.

Turbūt trūko gazolino

BROOKFIELD, Ill., spalio 26.—Vagiliai įsibriovė į vietos ration board raštinę ir pasiėmė penkis “B,” dešimtis “C,” ir dvi “T” gazolino kuponų knygeles.

IŠ WASHINGTONO. — Karo darbo taryba atsakė priimti Illinois kasyklų savininkų-angliakasių sutartį algų pakėlimo reikalui.

Užėmė dar dešimtis Italijos miestų

Vokiečiai ruošia savo naujas pozicijas

SAJUNGININKŲ ŠTABAS Aldžyre, spalio 26.—Šiandien pranešta, jog sąjungininkai, pasivarydami nuo keturių iki šešių mailių, užėmė dar aštuonis Italijos miestus. Nacių opozicija penktajai armijai pradėjo mažėti, matomai dėl vokiečių pasitraukimo į naujas pozicijas.

Penktoji armija pasistūmėjo nuo keturių iki penkių mailių ir užėmė Raviscanina, tik 15 mailių į pietus nuo didžiojo susisiekimo centro Isernia. Jie taipgi užėmė Crancolise, pustrėčios mailės nuo užimto Sparanise, ir Rochetta.

Grėšia Isernia miestui Britų aštuntosios armijos dalinys, varydamasis iš pietų ryčių, užėmė Bojano, ant didžiojo vieškelio iš Campobasso, apie 15 mailių nuo Isernia. Britai taipgi užėmė Baranello, Spineto, Petrello ir Palata miestus.

Penktoji ir aštuonoji kariuomenės dabar grėšia Isernia miestui, vokiečių reikmenų vežimo centrui. Kiti vokiečių užsilikę daliniai dar smarkiai priešinasi.

Francolie buvo užimtas naujam žygiavime į vakarus, kuris taikomas į didžiasias prieš pozicijas prie Mondragone ir Massico kalno.

Oficialios žinios iš fronto patvirtina ankstyvesnes žinias, kad vokiečiai ruošia naujas linijas nuo Mondragone, vakariniam pakrašty, į šiaurę per Venafro, ir tuomet per Italiją iki Vasto

Šimtai Italijos žydų pabėgo nuo nacių

JERUZALĖ, spalio 26.—Žydai autoritetai sako sužinoję, kad keli šimtai žydų iš nacių laikomos šiaurinės Italijos pabėgė į pietinę Italiją, ir dabar prašą kuogreičiausiai juos partraukti Palestinos.

Britai paleido Kos salą vokiečiams

CAIRO, spalio 26.—Spaudžiami vokiečių kareivių kontratakos, britai kareiviai “pasekmingai evakuavo” Kos salą, Dodekanuose. Britai buvo tą ir kitas tos grupės salas okupavę tuoj po Italijos pasidavimo. Vokiečiai išlipo ten šio mėnesio 4 d., ir Berlynas sakė po kelių dienų pribaugę britų opoziciją.

Pakėlė taksą ant deginės \$4 galionui

WASHINGTON, spalio 26.—Atstovų rūmų būdų ir priemonių komitetas šiandien nubalsavo pakelti taksą ant deginės nuo \$6 iki \$10 už galioną, bet atmetė pasiūlymą pakelti taksus ant tabako ar gazolino.

Taksų pakėlimas ant kitų gėralų: nuo \$7 iki \$8 už baką alaus; ant vynų, pakelta po nuo penkių centų ant puspančio iki \$1 galionui, priklausant nuo stiprumo.

Komitetas statė sąlygą, kuria tie taksai, šešis mėnesius po to kaip Prezidentas paskelbs karo pabaigą, turi grįžti iki to, kokie buvo 1943 metų pirmą dieną.

Sekretoriai vis dar tariasi Maskvoje

MASKVA, spalio 26.—Amerikos, Anglijos ir Rusijos užsienių reikalų sekretorių pasikalbėjimai tebesitęsia. Observatoriai sako, kad jų manymu svarbus progresas padarytas dėl sutarties kariniais ir pokariniais reikalais tarpe tų trijų aliantų. Pasikalbėjimų smulkmėnos nežinomos, nes jos laikomos paslapy, bet optimistiškai laukiama greito susitarimo.

Kanale nuskandino keturis nacių laivus

LONDONAS, spalio 26.—Britų lengvieji karo laivai, saugodami konvojų, nuskandino keturis vokiečių “E” laivus ir septynis jų apgadino. Laivų kova įvyko sekmadienio naktį, Anglijos kanale, prie Rytinės Anglijos kranto.

Valdiškuose darbuose nėra slekerių—FDR

WASHINGTON, spalio 26.—Prez. Roosevelt šiandien pranešė Kongresui ir visam kraštui, kad federalinė vyriausybė nėra “prieglauđa drafto išsisukinėtojams ir slekeriams.” Ilgokam pranešime Kongresui, Prezidentas pavadino kaltinimus, būk valdiškuose darbuose pasislėpę vyrai iešką išėjimo iš kariuomenės prievolės “nepagrįstais kaltinimais” ir “neatsakomingsais gaudais.”

ORAS
Ryte truputį šalčiau.

RCAF studentas sako neužmušęs savo žmoną

NEW YORKAS, spalio 26.—New Yorko prokuroro štabo nariai Toronto, Kanadoje, šiandien klausinėjo Wayne Lonergan, Kanados karinės aviacijos studentą, apie jo žmonos nužudymą. Pranešimas iš Toronto sako studentas sakėsi jis tos žmogžudystės neatlikęs, nors jo veidas apdraskytas lyg nagais, ir jis negali paaiškinti kas pasidarė su jo karine uniforma.

Lonergan prisipažino matėsis su savo žmona kuomet buvo New Yorke šeštadienį ir sekmadienį. Jis sakė kareivis pavogęs jo uniformą, ir jis buvęs apdraskytas besimušant.

Policininkai nužudytosios moters nagais rado žmogaus odos, kurią ji veikiausiai išplėšė iš žudiko veido pirm negu buvo užmušta.

Pirkite Karo Bonus.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Iš Los Angeles, California

Noriu pasidalinti su dr. "Draugo" skaitytojais išpu- džiais iš mano kelionės, ku- ri prasidėjo rugpjūčio pa- baigoje, o pasibaigė spalio pradžioje.

Vykau į Pittsburgo Lie- tuvių Konferenciją, kaip ir kiti delegatai su įgalioji- mais ir rezolucijomis, bet niekuomet neįsivaizdinau, kad konferencija taip bus skaitlinga ir taip tvarkin- gai praveda. Nektartosi vi- sų tų dalykų, apie ką buvo svarstyta ir kas konferen- cijoje dalyvavo, aš tikrai pasakyčiau, kad mane jaudina tas įvykis, jog lietuviai nepamiršo savo senos mo- čitės Lietuvos ir meilę jų širdyje neužgeso, kas įrodė, kad negailėjo aukų gelbėti motiną, kurią priešai iš ry- tų ir vakarų nori visai nu- žudyti.

Grįždamas iš konferen- cijos sustojau Chicagoje pas mano didelį prietelį kleboną kun. Baltutį ir čia praleidau garsingus šilavos atlydus. Malonu buvo klausyti gra- žių pamokslų tėvo Juvena- lio, pranciškono, ir galėjau aplankyti keliolika nuo seno pažįstamų švėkšniečių, ra- mygaliečių, panevėžiečių. Daug turėjau malonumo da- lyvaudamas čikagiečių pik- nikuose, nes čia susėjau su šimtais pažįstamų, kuriuos aš pažinau kada jie dar bu- vo maži vaikai, juos moki- nau, katekizavau, o gal kat- rą ir nupešiau. Dabar jie netiktai buvo suaugę, bet kiti daugiau pražilę negu aš, ir jie stebėjosi, kad aš ji nepažinau — mat perdidelis skirtumas tarp žmogaus 10 metų amžiaus ir kada jis yra 60 metų amžiaus — nors tas pats jo vardas ir pavar- dė, bet kitaip atrodo vaikas, o kitaip senelis. Per pikni- kus, stebėjus moterų darbė- tumu ir sugebėjimu, priruoš- ti skanūs valgiai — vyrai uoliai dirbo prie baro ir karts nuo karto šaukia "va- lio" už "fundatorius", ku- rie išmetė penkinę arba net dešimkę ir visi galėjo išger- ti kiek tik norėjo. Mačiau,

kad žymesnius "fundato- rius" pakeldavo aukštyn šaukdami "valio", nežinau, kaip jaučiasi tie "fundato- riai", bet visgi verti buvo, kad juos pakelti nuo žemės dar aukščiau, nes dėl para- pijos labo negailėjo savo sunkaus uždarbio.

Po šiluvos atlydų vedžiau misijas Šv. Kazimiero baž- nyčioje, Gary, Indiana. Sun- kus yra misijų darbas, bet man buvo malonus, kad ga- lėjau patarnauti klebonui kun. J. Marčiui ir žmonėms, kurie norėjo per Atgailos Sakramentą savo sielą nu- valyti ir pastiprinti save Šv. Sakramentu. Reikia pripa- žinti, kad Gary, Indiana, lie- tuviai uoliai klausė pamoksl- ų ir eidavo prie Šv. Sakra- mentų, nors reikėjo jiems ateiti 5 val. ryto, kad pri- imti švenčiausiąjį, o paskui vėl eiti į darbą.

Vieną vakarą per misijas parodžiau judamuosius pa- veikslus iš Kalifornijos iš mano jubiliejaus. Nors bu- vo neapmokama įžanga, bet žmonės savanoriai paaukojo seserų Pranciškiečių auto- mobilio nupirkimui \$70.

Rugsėjo 26 d., baigęs Ga- ry, Indiana, misijas, nuvy- kau į Marquette Parko Šv. M. P. Gimimo parapijos sa- lę, nes ten mano 75 metų amžiaus paminėjimui buvo priruošta vakarienė. Nuste- lybau pamatęs didelę salę gra- žiai išpuoštą. Didžiausiu sa- lės papuošalu buvo 200 žmo- nių iš Chicago ir apylinkės.

VYRŲ IR HIGHSCHOOL VAIKINŲ

Pagelbėti Gaminti Saldinius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms.

PASTOVUS DARBAS Pilną arba Dalį Laiko.

GERA MOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITĖ

SALDAINIŲ GAMINTOJŲ Saldainių Dirbėjų Pagelbininkų Mašinų Operatorių, Porterių Truckers Darbininkų Car Loaders Dienų arba naktų darbas nuolat.

PATYRIMO NEREIKIA

Gera Transportacija

EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS:

Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet Pirmad., Antrad. ir Trečiad. nuo 7 ryto iki 8 vakaro Ketvirtad., Penktad. ir Šeštad. nuo 7 ryto iki 5 vakaro

BUNTE BROTHERS 3301 W. FRANKLIN BLVD. (500 į žemius)

Per vakarienę išpildyta me- no dalis. Dainavo Janušaus- kienė, akompanuojant savo vyrui B. Janušauskui, Ona Juozaitienė. Dainininkės su- laukė didžiausių rankų plo- jimą ir turėjo net kelis kar- tus grįžti ant scenos ir pub- liką patenkinti savo gražiu balsu. Savotišką išpuį pa- darė moterų būrelis "Šurum Burum", kurios sutartinai gražiai padainavo gitaikin- tas prie tos dienos aplinky- bės dainas, o ypatingai pa- tiko "Žemaičiams" daina, kurioje žemaičių kraštas bu- vo apdainuotas. Nemažai pri- sidėjo prie papuošimo vaka- rienės prakalbos. Labai žin- geidi buvo kalba Justino Če- liausko, kurs, kaip švėkšniš- kis, apibūdino mano darbuo- tę Lietuvoje, kada jis buvo dar vaikas ir lankė pirmąją, lietuvišką, katalikišką mo- kyklą, kuri buvo įsteigta Švėkšnoje, 1905 metais. Gra- žios kalbos buvo ir kitų kal- bėtojų.

Įvairumo padarė Kazimie- ras Aukškálnis, sūnus vei-

bet ir seseris Pranciškietės, kurios pasišventė darbuotis prie Pacifiko, lietuvių gero- vei. Dabar jos galės lankyti ir tolimesnes lietuvių šeimas nes nupirkta automobilis palengvins susisiekimą. Čia turiu priminti, kad mašina kaštuoja \$700, o iki šiol su- rinkome \$314. Todėl trūksta \$386. Prašau visų pagel-

bet ir seseris Pranciškietės, kurios pasišventė darbuotis prie Pacifiko, lietuvių gero- vei. Dabar jos galės lankyti ir tolimesnes lietuvių šeimas nes nupirkta automobilis palengvins susisiekimą. Čia turiu priminti, kad mašina kaštuoja \$700, o iki šiol su- rinkome \$314. Todėl trūksta \$386. Prašau visų pagel-

bet ir seseris Pranciškietės, kurios pasišventė darbuotis prie Pacifiko, lietuvių gero- vei. Dabar jos galės lankyti ir tolimesnes lietuvių šeimas nes nupirkta automobilis palengvins susisiekimą. Čia turiu priminti, kad mašina kaštuoja \$700, o iki šiol su- rinkome \$314. Todėl trūksta \$386. Prašau visų pagel-

Budriko Moderniška Krautuvis

Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerą Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelę Jewelry Krautuvis su su Rakandų Krautuvis po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Gaidos.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237-4591

Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvis per 14 metų: WCFL 1000 k Sekmadienio va- kare 9:30 valandą. WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

kėjo ir "Draugo" agento, Jokimo Aukškálnio. Jis pa- rodė judamus paveikslus iš Kalifornijos — lietuvių Die- vo Kūno dienoje procesiją, Los Angeles; kelionę per Yellowstone Park, atsitiki- mą su meškėmis ir t.t.

Svečiai labai patenkinti ir seselėms Pranciškietėms pa- aukojo \$120 automobilio nu- pirkimui, o Daniellus Šleiny- s ir jo žmona pridėjo prie to- sumos \$50 ir nugalėto ma- šina į Los Angeles. Važiuo- jant per Omaha, Nebraska, dar Šv. Antano parapijos salėje surinkta buvo \$22.

Sunku man išvardinti vi- sas vakarienės rengėjas ir visas darbininkes, kurios taip gražiai salę išpuošė ir per vakarienę gražiai patar- navo. Bendrai visoms dėko- ju, kad mane senatvėje pa- gerbėte ir pridavėt man daug ūpo, nežūrint mano amžiaus, ir toliau dirbčiau Dievo garbei ir Tautos nau- dai. Aš iš savo pusės steng- siuos nors dalinai atsilyginti maldomis geradariams, ku- rie netiktai mane rėmėte,

Skolinam Pinigus Morgičiams

MEITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS

KREIPKITES PRIE MŪSŲ

TAUPLYKITE

dėl 1944

SUPREME

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON Sekretorius ir Išdininkas

DABARTINE DIVIDENTŲ RATA..... **4%**

1751 W. 47th Street

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX

ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART

For appointment call — REPUBLIC 6051

J. P. VARKALA VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS 4148 Archer Ave. Tel. Virginia 2114

Perkėš savo Raštinę i BRIGHTON PARKĄ Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvis

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Ziedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius auksinius daiktus už PRIENAMIA USIAS AINAS.

Turbine didelę pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir kitų visokių muzikalių daiktų.

Paisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Ziedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumen- tus.

JOHN A. KASS JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

4216 ARCHER AVENUE

Phone: LAFAYETTE 8617

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienį pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas — Lietuviškas Zydukas — REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.

MONARCH LIQUOR 3529 So Halsted St. Phone YARDS 6054

PASKOLUS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMŲ ŽEMOMŲ NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

ČIAUSIAUSIA IR ŽYMAUSIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINIS ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST

būti seserims išmokėti skola už automobilį.

Prelatas J. Maciejauskas 2511 — 3rd Avenue Los Angeles 16, Calif.

Viskas apart Dievo keičiasi kasdieną. C. Kingsley

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISO VALANDOS

Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare

Trečiad. ir Nedėliomis susitarus 2423 West Marquette Road

PIRKITE KARO BONUS!

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leidžiant iš- gaminti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

36 METAI PATYRIMO pririnkime akinius, kurie prašai- na visų akių įtempimų.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI 1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos Telefonas: CANAL-0523, Chicago

OFISO VALANDOS: Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m. Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUČIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOLIS PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį

Office Tel. YARDS 4787 Namų Tel. PROspect 1930

Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street

Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036 Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARDS 5921

Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai: Ofiso—HEMlock 5849 Rezid.—HEMlock 2324

DR. PETER I. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave. OFISO VALANDOS:

Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue LIGONIUS PRIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

Tel. CANAL 6122

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v. Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.

REZIDENCIJA 3241 West 66th Place

Tel. CANAL 0257 Rez. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted St.

Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave. VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUS PRITAIKO 744 West 35th Street

Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30

Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30 Sventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

DEADLIEST WEAPON AGAINST A DEADLY ENEMY.

WANTED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

SVARBUS PRANESIMAS

War Manpower Commission nutatymai reikalauja kad dauguma darbininku turi įsigyti Pailuovimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirmą pradedant dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkit ar jūs galite gauti ir ar jums reikalingas pailuovimo raštas. Jūs sutapsytis sau ir darbo įstaigos daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

FREIGHT HANDLERS

LABAI SVARBUS DARBAI

Mokame aukščiausią visame mieste mokestį. Mokame laika ir pusę po 8 ir po 40 valandų darbo.

NUOLATINIAM DARBU
Atsišaukit asmeniškai į
NATIONAL CARLOADING CORPORATION

Door No. 5. House No. 3.
13th & Clark Sts.

VAIKINŲ ir VYRŲ

17 IKI 65
Corrugated ir medinių bakų dirbtuvėse. Patirimo nereikia. Laikas ir pusę už viršlaikį.

MAXWELL BROS.
22nd ir Morgan

DOCK VYRU

Pastovūs darbai. Viršlaikis.
GEORGE F. ALGER CO.
320 W. 31st St.

FREIGHT HANDLERS, Checkers, 75c; Trokerių—67½c į val.; Svarbi pramonė. Po karo darbai.
AMERICAN CARLOADING CORP.
4956 S. Kedzie Ave.

REIKIA PAPRASTŲ DARBININKŲ
SHIPPING ROOM HELPERS
PATTERN STORAGE VYRU
CRANE OPERATORIŲ

Svarbioje pramonėje karo ir taikos laikuose.
PASTOVUS DARBAI
Puiški mokestis.
Pilno ar dalinio laiko.

ELECTROCAST
STEEL FOUNDRY CO.
4701 W. 15th Pl. — Cicero

Reikia
SHEAR VYRU
STEEL SHEET

SVARBUS KARO DARBAI
PATOGIOS DARBO SĄLYGOS
ATSISAUKITE

2924 W. 51st St.
9 RYTO IKI 5 PP.

Central
Steel & Wire Co.

VYRU prie Shipping Dept. ir abelnų dirbtuvėse darbu. Pastovūs darbai. Laikas ir pusę virš 40 val. Neapriboto amžiaus. **SANFORD INK CO.**
846 W. Congress St.

REIKIA VYRU

Reikia prie darbu lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktį shiftai. Atsišaukite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5 popiet.

CHICAGO CARTON CO.
4200 S. Pulaski Rd.
ar į Employment Ofisą nuo 9 ryto iki 12 popiet.
3959 W. Ogden — Room 302

REIKIA VYRU

JAUNŲ IR SENŲ
MILLING MACH. OPERATORIŲ
CYLINDRICAL GRINDERS
SURFACE GRINDERS
SHIPPING ROOM
MAINTENANCE
100% SVARBUS KARO DARBAI
10 val. į dieną. 5 dienos savaitėje. Patirimo nereikia.

MES ISMOKINSIM JUMS
LAKE SHORE TOOL WORKS
816 N. Kostner

HELP WANTED — VYRAI

REIKIA

ALUMINUM CASTINGS TRIMMERS — POLISHERS — CHIPPERS — SAND BLASTERS — GRINDERS — SAW VYRU.

Pilno laiko darbai, gera mokestis. Svarbioje pramonėje. Atsišaukit į—

2742 W. 36th PLACE

Atsišaukit nuo 8 ryto iki 5 pp. kasdien. Seštadienį iki 12 pietų. Atsišaukit gimimo įrodymus ar pilietybės papičius.

TOOL & DIE MAKERS

•Atsakomybę.
CINCH MFG. CORP.
2335 W. Van Buren—Seeley 0733

SHEET METAL VYRU

SPOT WELDERIŲ
SHEET METAL
DARBININKŲ —
PAGELBININKŲ
SPRAYERS

Amžius nesvarbu. 48 val. savaitėje. Ekstra viršlaikis. Visi karo darbai. Pastovūs darbai. 2 shiftai: 7 ryto iki 3:30 pp. ir nuo 3:30 pp. iki 12 vidurnaktį.

MATYKIT MR. HEALY
9:30 ryto iki 12 pietų ar nuo 2:30 iki 5 pp. bet kurią dieną išskiriant seštadienį ir Sekmad.

Firecraft Door Co.

3319 S. WALLACE

TRIJŲ VYRU

Ir Jaunų Vyrų. Prie abelnų ofiso darbu. Turi būt prasliavinę prie skaitlinių ir mokanti rašyti rašoma mašinėle. Pastovūs darbai. Atsišaukite į 23 N. FRANKLIN ST.

VYRU

Prie Shipping room ir pakavimo darbu. Pastovūs darbai. Atsišaukit į

23 N. FRANKLIN ST.

REIKIA VYRU

VIRŠ 38

DIRBTI
NON-FERROUS
SMELTING DIRBTUVĖJE
FURNASOMIS PAGELBININKŲ
IR PAPRASTŲ DARBININKŲ

Atsišaukit į
L. S. COHEN & CO., INC.
1111 W. LIBERTY ST.

BUS BOYS

Atsišaukit į Colonnade Kambary.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINŲ — MOTERŲ

17 IKI 45

Corrugated ir medinių bakų dirbtuvėse. Patirimo nereikia. 55c į val. Laikas ir pusę už viršlaikį.

MAXWELL BROS.

22nd ir Morgan

HELP WANTED — VYRAI

DŽANITORIUS
Reikalingas Englewood "Y". 8 val. į dieną. 5½ dienos į savaitę. Taipgi reikia žmogaus abeliniams darbam. Kreipkitės prie Mr. Constant—6545 S. UNION. WENTworth 2679.

Pakerių

STOCK IR SHIPPING ROOM
ELEKTROS ĮSTAIGOJE
PASTOVUS DARBAI
PUIKIOS DARBO SĄLYGOS
48 VAL. SAVAITĖ
LAIKAS IR PUSĖ VIRŠ 40 VAL.

844 W. ADAMS

Monroe 0845

HOUSEMEN

PRIVATINIAM KLIUBE
GERA MOKESTIS
Atsišaukit bet kurią darbo dieną.
UNION LEAGUE CLUB
OF CHICAGO
312 S. Federal St.

Warehouse VYRU

Lioduoti Miltus
GERA MOKESTIS

Pastovūs Darbai

GERA ĮSTAIGA

General Mills
Inc.

303 W. HARRISON

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINŲ

Patyrusių Operatorių prie power siuvimo mašinų. Pastovūs darbai. Atsišaukite į

27 N. FRANKLIN ST.

NAKTIMIS

VALYTIU MOTERŲ

Valandoms 9:30 vak. iki 5:30 ryto. Valgis ir uniformos duodama. Gera mokestis.

HARDING'S, 68 W. Madison
Employment Office, 2 Floor

MERGINOS ir MOTERYS

PAGELBEKIT LAIMETI KARĄ
Gausit mokėt laiką mokinimo ir pagelbėsit prie gaminimo labai reikalingos karo medžiagos iš sheet pilno. Mes išmokinsim jus mis prie tokių įdomių operavimo darbu kaip:

SPOT WELDING — DRILLING
IR TAPPING — PUNCH PRESS
— ir daug kitų.

Naujos svarios prausyklos. Poilsio laikotarpiai. Reguliaris algos pakėlimas. 2 shiftai jūsų pasirinkimui nuo 7 ryto iki 3:30 pp. ar nuo 3:30 pp. iki 12 vidurnaktį.
Ateikit ir pasitarkit su Mr. Healy bet kurią dieną išskiriant seštadienį ir Sekmad. nuo 9:30 ryto iki 12 pietų ar nuo 2:30 iki 5 pp.

FIRECRAFT DOOR CO.

3319 S. WALLACE

SKELBKITĖS "DRAUGE"

HELP WANTED — MOTERYS

TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ
Alga \$77 iki \$80 į mėnesį. Kreipkitės prie Housekeeper.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

TARNAIČIŲ

PRIVATINIAM KLIUBE
GERA MOKESTIS
Atsišaukit bet kurią darbo dieną
UNION LEAGUE CLUB
OF CHICAGO
312 S. Federal St.

MUMS REIKIA

100 — MERGINŲ — 100
Mokėsim \$5.00 už laiką praleistą išpidant aplikaciją — jei būsit priimtos. Power siuvimo operatorių, canvas ir duck patirimo.

PROTECTION PRODUCTS CO.
615 N. Aberdeen 4th Floor

STENOGRAFER

POST WAR POSITION
New Air Conditioned
Small Office

Good Starting Salary
EXCELLENT OPPORTUNITY
FOR ADVANCEMENT
IN ESSENTIAL INDUSTRY

DEWEY & ALMY
CHEMICAL CO.
6050 W. 51st Street
Call Summit 340

MERGINŲ ir MOTERŲ
18 IKI 45

Pastovūs ir lengvi dirbtuvės darbai prie pakavimo ir t. Pradinė mokestis \$25.00 už 46¼ valandos darbo. Atsišaukite į

ILLINOIS NUT PRODUCTS CO
609 W. Lake

REIKIA MOTERŲ

Reikia prie darbu lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktį shiftai. Atsišaukite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5:00 val. popiet.

CHICAGO CARTON CO.
4200 S. Pulaski Rd.

ar į Employment Ofisą nuo 9 ryto iki 12 val. popiet.
3959 W. Ogden — Room 302

TARNAIČIŲ

Patirimo nereikia. Sekmad. nereikia dirbti. \$74.00 į mėnesį. Ir Ekstra. Knopatogiausios darbo sąlygos.

*Kreipkitės Linen Room
SOUTHMOOR HOTEL
67th & Stony Island Ave.

VYRAI ir MOTERYS

VYRU

Vilnonių ir Trimming Stock Klerkų. mokanti skaityti ir rašyti angliškai

PORTERIO

Lengviems naktimis darbam. Valandoms tarp 4 popiet ir 12 vidurnaktį.

MOTERŲ

INSPEKTORIŲ — SIUVIMO MAŠINŲ OPERATORIŲ — RANKOMIS SIUVĖJŲ — UTILITY FLOOR DARBININKŲ IR EXPEDITORS.

PATYRIMO NEREIKIA
MES ISMOKINSIM

Laikas ir Pusė Virš 40 Valandų
Klauskite
BOLAS W. PALUTSIS

M. Born & Co.

Vyrų drabužių išdirbėjai gamintojai. Miltarinis uniformų ir civiliams siūtų ir overkotų.
1060 W. ADAMS ST.

RENDUOJASI

RENDUOJASI 4 kambarių fletas pirmam aukšte. Sužinot sąlygas pašaukus telefonu—VIRGINIA 1218.

ISIGYKITE DEFENSE
DARBĄ ŠIANDIEN!

ČIA RASITE TĄ DARBĄ,
KURĮ NORITE GAUTI!

Palaikykite tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge".

Piktas žmogus uždaro savo akis, bet atidaro burną.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Skrudės baisesnės už liūtus

Kai kuriose Afrikos vietose žmonės labiausiai bijo ne liūto, tigro ar žalcio, bet keliaujančios skrudės. Vienas keliauninkas šitaip pasakoja apie tuos nepaprastus vabzdžius.

— Eju aš su trimis negrais nešėjais. Negrai ėjo pirma, aš paskui. Staiga vienas negras suriko, sustojo ir šoko, tartum per kokį griovį, nors buvo visai lygi vieta. Nušokę apie du metrus, nors kiekvienas jų nešė po centnerį, jie bėgo dar visu greitumu apie porą šimtų metrų ir tik tada sustojo. Priėjęs arčiau, žiūriu, kas čia yra. Matau, lyg koks juodas takas apie pusę metro pločio. Tai buvo keliaujančios skrudės. Viduriu greit skubėjo rausvos darbininkės, o iš šalių žymiai didesni iš palengvo ėjo juodi kareiviai su didelėmis rep-

Neutralumas tarp tiesos ir melo, pikto ir gero, Dievo ir velnio, Bažnyčios ir sekto yra ne kas kita, kaip paskelbimas Dievui karo. Kas neutralus — yra priešas. R. Maeder.

*****

- ★ For Help!
  - ★ For Sale!
  - ★ For Rent!
  - ★ For Service!
  - ★ For Results!
- ADVERTISE -**

In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE

TEL.—RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS

THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM

*****

Wear Your Feather

It's a Symbol of a Generous Contribution to

THE COMMUNITY & WAR FUND

APDOVANOTAS 10 MEDALIŲ

Lieut. Henry Arts iš Nash ville, Tenn., už pasižymėjimus kovose su japonais, vyriausybės apdovanotas dešimčia medalių, jų tarpe ir Distinguished Service Medal. Jis yra katalikas. (NCWC)

Vilniaus krašte naciai darbams mobilizuoja moteris

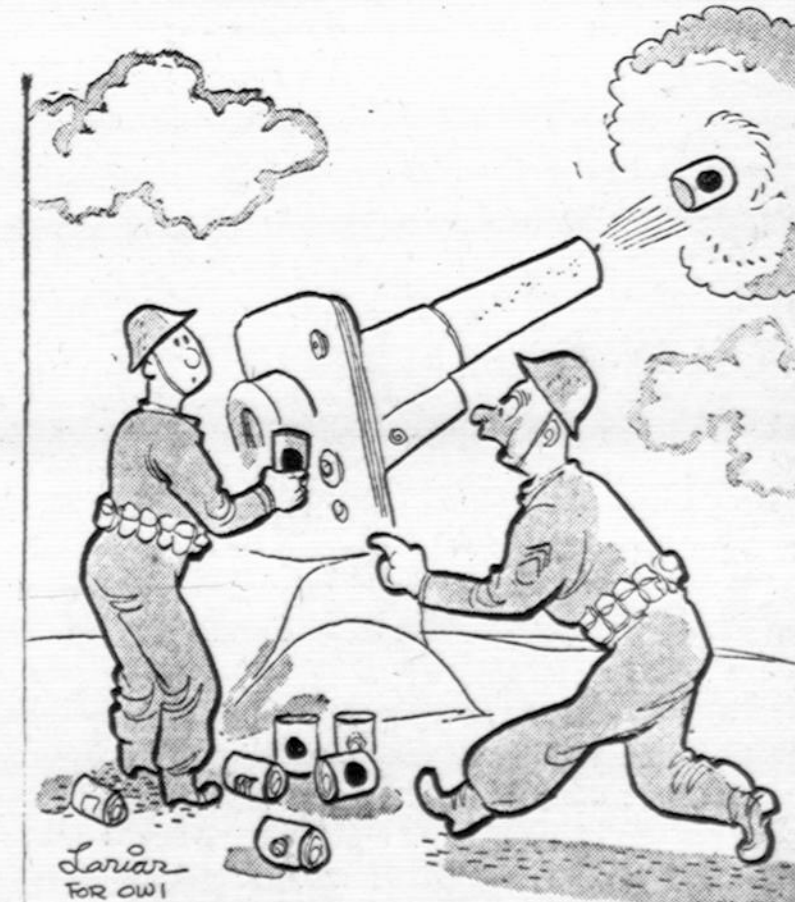
(LKFSB) Vokiečių kontroliuojamoji spauda praneša, kad Vilniuje įsakyta registruotis karo darbams visoms moterims, gimusioms tarp 1918 ir 1922 metų.

— Apskritai, visoj Lietuvoj pagriežtinama darbininkų mobilizavimas karo pramonės darbams. Nuo šio rudens imami net ir tie, kurie anksčiau buvo palikti kaip nepavalduojami vietos pramonėje.

Juodoji rinka Kaune

(LKFSB) Šių metų kovo mėnesyje Kauno policija sustatė 344 protokolus dėl prekybos juodojoje rinkoje ir areštavo 50 asmenų už nelegalų degtinės darymą, 18 už nelegalų gyvulių skerdimą ir 100 už nelegalų kainų kėlimą. Policija sukonfiskavo 1,070 kilogramų (kilogramas — daugiau kaip du svarai) mėsos, 87 kg. sviesto, 500 kg. miltų, 815 kg. kviečių ir 3,241 kiaušinius. Nuo 1942 m. rugs. 1 d. iki š. m. kovo 31 d. už nelegalią prekybą uždėta pabaudų 354-tan.

Visi, kas nėra Dievo, Kris taus ir Bažnyčios draugai, yra jų priešai. Visi barsto, išskyrus tuos, kurie renka.

"SURE FOOD IS A WEAPON, ALGERNON, BUT THAT'S NOT THE WAY THE ARMY USES IT!"

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.	
Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.	

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negaizname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūniamą tam tikslui pašto ženklų. Redakcija paslaiko sau teise išsiųsti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas su lig savo nuožūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisyti, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusius korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Amerikos laivynas

Šiandien yra Laivyno Diena, kuri šiemet turi ypatingai didelės reikšmės.

Jau netoli du metai, kai mūsų laivynas vėda tiesiog milžiniško didumo karą su priešais. Laivyno vaidmuo jokiam kitam Amerikos kare nėra vaidinęs taip didelio vaidmens, kaip jis vaidina šiame kare.

Didžioiose mūšiuose netekome veik šimto laivų nu-skandintais ir daug jų apgadinta. Dvidešimts tūkstančių jūrininkų žuvo. Per dvidešimts du mėnesius karo mūsų laivyno nuostoliai buvo tokie, kokių jo istorijoje dar nėra buvę.

Iš Pearl Harbor degėsių ir griuvėsių Jungtinių Amerikos Valstybių laivynas išaugo į tokią didelę ir galingą jėgą, kokios pasaulis ligšiol dar nėra matęs. Iš laivyno, susidedančio iš 383 laivų išaugo iki 613 laivų. Visi pakelti nuostoliai buvo papildyti naujais laivais — kariniais laivais, submariniais etc.

Ši diena turi būti pagarbos diena tiems jūrininkams, kurie po 1941 m. gruodžio 7 d. vedė kolosalę kovą Pacifike su galingesniu tais laikais japonų laivynu ir pajėgė išlaikyti Pacifiko laivų kelius atdarus.

Ši diena turi būti pagarbos diena ir laivų statytojams, kurie nepaprastai greitu tempu vedė ir veda visokios rūšies laivų statybą. Jų pastangos, jūrininkų sumanymas ir narsa stebėtina didelių rezultatų pasiekė.

Laivyno žygiai Midway, Coral Sea, kruvini mūšiai prie Solomon salų — tai istoriškai įvykiai. Jie mūsų laivyną prašė istorijon stambiausiomis raidėmis. Pacifike Amerikos laivynas visuomet kovojo didesnes jėgas: japonų destroyerius daužė su torpediniais laivais; kruzerius su destroyeriais; karo laivus su kruzeriais, bet, nežiūrint to, visus nugalėjo.

Nepaisant, kaip galingas yra laivynas savo laivais, be tinkamų jūrininkų jis nebūt pasiekęs tokių davinų, kokių yra pasiekęs Pacifiko mūšiuose su japonais. Ačiū sumaniams admiralams, kapitonom ir paprastiesiems jūreiviams — susilaukėme pasisekimų.

Jei dar pridėti U. S. laivyno žygius į Šiaurės Afriką, Siciliją, Sardiniją ir Italiją, turėsime dar aiškesnį vaizdą, kokį milžinišką vaidmenį suvaidino ir vaidina laivynas šiuo karo metu.

Tad, pagarba U. S. laivynui ir jo šauniems vyrams!

★

Petra Klimą suėmus

Gautą nemalonai žinia, kad š. m. rugsėjo 18 d. suimtas Grasse (Prancūzijoje) gyvenantis nuo 1941 metų Petras Klimas, Lietuvos ministras Prancūzijoje.

Jį suėmė Gestapo.

Tikrų suėmimo priežasčių nepaduoda. Greičiausia bus arba denunciacija, arba kerštas už veikimą per anr karą prieš vokiečių okupaciją.

Tai yra didelis smūgis lietuvių tautai. Reikia neužmiršti, kad P. Klimas yra ne tik didis politikas ir diplomatas, bet daug nusipelnęs ir kaip visuomenės veikėjas, rašytojas-istorikas. Jis buvo surinkęs labai daug medžiagos Lietuvos istorijai. Tą medžiagą piktos nacių rankos gali sunaikinti ir tuo padaryti mūsų tautai didelių nuostolių.

Šiurpu darosi girdint žinias, kaip Lietuvos priešai žudo lietuvių tautos vadus ir veikėjus ir kaip jie naikina mūsų tautos brangiausias, turta.

Kun. Antanas Kaupas

Šiandien sueina lygiai trisdešimts metų kai Chicagoje mirė pirmasis "Draugo" redaktorius kun. Antanas Kaupas. Jis mirė Sv. Kazimiero Seserų vienuolyno kapelionijoje, kur tuomet buvo ir "Draugo" redakcija, 1913 m. spalio mėn. 27 d. Palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.

Kun. A. Kaupas prie spaudos darbo buvo labai prisirišęs. Tai aišku iš jo raštų ir ypač iš to, kad jis atsisakė klebono vietos didelėje parapijoje ir apsiėmė redaguoti savaitinį laikraštį "Draugą", kuris pradėta leisti 1909 m. Wilkes Barre, Pa. "Draugą" jis redagavo per trejus metus, būtent iki savo mirties. (Draugas į Chicago persikėlė 1912 m.)

Velionis buvo ne tik gabus žurnalistas, bet ir rašytojas. Ypač daug rašė iš sociologijos. Labai vertingi kun. A. Kaupo kūriniai — "Evolucija ne revoliucija", "Visuomenės psichologija", "Padėjimas lietuvių tautos rusų viešpatystėje", "Vidurinis kelias". Be to, kiti raštai — "Patrimpas", "Karvojus", "Selimas", "Amerikos kunigas" etc.

Be to, kun. Kaupas labai daug rašė kun. Dambrausko-Jakšto leidžiamam Kaune žurnalui "Draugija", bendradarbiavo "Vilčiai" ir kitiems lietuvių laikraščiams. Didysis lietuvių tautos mokslininkas ir rašytojas prel. Dambrauskas-Jakštas ypač giliai vertino kun. Kaupo raštus iš sociologijos mokslų.

Kun. Kaupo darbai yra žymūs ir Amerikos lietuvių visuomenėje. Jis darbavosi Lietuvių R. K. Susivienyme Amerikoje, buvo vienas iš organizatorių Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos, Lietuvos Vyčių, "Motinėlis". Jis svarbų vaidmenį suvaidino ir Sv. Kazimiero Seserų vienuolyno steigime. Jo sesuo Kazimiera (a. a. motina Marija) yra šios vienuolijos įkūrėja ir daug metų (iki mirties) buvo jos viršininkė.

Kun. Kaupas gimė 1870 m. Gudelių kaime, Ramygalos parapijoje. Vidurinius mokslus ėjo Šiaulių gimnazijoje. Pora metų mokėsi Kauno dvasinėje seminarijoje, iš kurios dėl lietuviškumo buvo pašalintas. Kai dėl lietuviškos veiklos rusų policija pradėjo jį persekioti, buvo priverstas bėgti iš Lietuvos ir vykti į Ameriką. Atvykęs Amerikon, stojo seminarijon, ją baigė ir 1896 m. Scranton, Pa., vyskupas išventino kunigu. Klebonavo Wilkes Barre, Pa., Scranton, Pa., Pittston, Pa., lietuvių parapijose.

Prabėgo 30 metų nuo pirmojo "Draugo" redaktoriaus mirties, tačiau jo atmintis ir šiandien tebėra gyva. Savo gabia plunksna ir nuoširdžia visuomenine veikla kun. A. Kaupas pasistatė sau lietuvių tautoje nemirtiną paminklą.

SPAUDOS APŽVALGA

Carizmas ir bolševizmas

"Darbininkas" rašo:

"Prie carų Rusija skaitėsi pusiau azijatišku milžinu, siekiančiu pasigriebti vadovaujančią Europoj rolę. Dar XIX šimtmetį Anglijos premieras, lordas Beaconsfield-D'Israeli (1804—1881), yra pasakęs, kad Rusija tai tarsi koks milžiniškas ledo kalnas, nuolatos grėšias Europos civilizacijai. Jei taip buvo carams bevaldant, tai dabar kur kas blogiau. Tuomet nepakenčiamiausias Rusijos ypatumas buvo pravoslavija bei caroslavia, dabar bolševizmas ir pasaulinė revoliucija. Nors bolševikai neigia Rusijos praeitį (pradžioje keikė, dabar tik neigia, juo tolyn, juo švelnyn), bet yra trys ypatumai, kurie caristine Rusiją daro tapatingą su bolševistine: 1) despotizmas; 2) griežta neprietelystė demokratijai ir 3) nesvietiškas gobšumas grobti svetimas žemes. Čia tai jau "matuška" tikra besotė. Sakysim, jos pretenzijos prie tos dalies Baltgudijos, kurią lenkai buvo paveldėję, gal dar kiek suprantamos: mat, baltgudžiai esą maskoliams giminingi. Pretenzijos be abejo nepateisinamos, nes ir baltgudžiai nori ir turi teisės susilaukti nepriklausomybės — sakau, nepateisinamos, bet paviršutiniškai bent kiek suprantamos. Bet ką rusai turi bendra su lietuviomis, latviais, estais ir suomiais? Absoliučiai nieko, išskyrus pasibaisėtinus atsiminimus. Pabaltės gyventojai purtos nuo bolševikų globos, kaip nuo mirties. Ir iš tiesų, kruvinas bolševikų šeiminkavimas Pabaltėje paliko žmonėse pasibaisėtinus įspūdžius. Okupantai elgėsi su gyventojais lyg laukiniai barbarai, neturį nė mažiausio žmoniškumo pojūčio. Jokio teisingumo, jokių teisių, jokių įstatymų nepripažino. Šalies gerbuvis suparaližuota, ūkis nualinta, skurdas ir badas sistemačiai įgyvendinta, tautinis ir religinis gyvenimas pasmaugta, desėtkai tūkstančių žmonių nužudyta, įkalinta, ištremta. Ir tas barbariškas operacijas bolševikai rengiasi pakartoti. Sakosi turį pilną teisę ir be abejo malonumą laukinių žvėrių vaidmenį vaidinti. Šiurpu tai prisiminti..."

Rašo Pėpėcė

PRIE EZERO

Chicago prie Michigan ežero... Puiki pozicija! Bet kiek Chicago gyventojų tai supranta?

Miesto valdžia rodo šioji tokį supratimą ir tikrai puošniai pagražino tą miesto dalį, kuri prieina prie ežero.

Chicago "Outer Drive" neša daug garbės miestui ir valdžiai, kuri visa tai suplanavo ir įvykdė.

MIESTAI PRIE EZERO

Chicago ir Milwaukee pasipuošimas prie Lake Michigan krantų tikrai yra nepaprastai gražus!

Chicagoje pradėdant nuo "South Shore Country Club" prie 71-mos gatvės iki už Evanston miesto yra nepaprastas ir rojiškas kelias keleiviams. Platūs keliai, puošnumas, erdvė, įvairumai.

Prie Chicago šio kelio fone matosi dangoraižiai per kelias mylias. Tai yra miesto galingumo tikras atspindys. Kiekvienas chicagietis gali didžiuliu tokiu miestu ir jojo galingumu!

O MILWAUKEE!

Milwaukee, Wis., miestas negali prilygti Chicago. Tačiau yra dalykų, kuriais jis pralenkia Chicago.

Prie Milwaukee Michigan ežero kranto nėra didesnių fabričių — kurie yra likę, bus nukelti kitur tuojau po karo.

Milwaukee miestas neleidžia maudytis bet kur prie ežero kranto. Maudymasis yra leidžiamasis tam tikrose vietose specialiai priruoštoje maudynėse. Chicagoje beveik išilgai ežero kranto tai leidžiama.

TVARKINGAS MIESTAS

Prie pat Michigan ežero kranto mieste yra puikus takelis; už takelio gražus parkas su žaidimo aikštėmis; toliau eina iškeltas ryšius keliais automobiliams; dar kiek aukščiau tarp aukštų medžių bėga traukiniai; o 25 pėdos aukščiau yra kitas parko kelias automobiliams ir takas praeiviams. Nuo to pat aukščiausio parko ir kelio galima žiūrėti į gražųjį, žaliąjį Lake Michigan.

Visur vyrauja tvarka, švarumas, visur jauku.

KITI MIESTAI

Keli kiti ežero miestai, kaip Evanston, Kenosha, Racine ir Sheboygan ir toliau tikrai puošniai gražina pakrantes ir rodo pasididžiavimą jomis.

O tokie kaip Waukegan ir North Chicago tikrai nerodo įvertinimą tų vietų, nes patys negražiausi fabričiai murzina pakrantes.

Galima kai kuriais atžvilgiais pateisinti tuos miestus, nes įsteigtus fabričius sunku panaikinti ar perkel-

APLANKO IŠGRIAUTAS VIETAS

Sv. Tėvas Pijus XII, gyventojų apsuptas, aplanko nukentėjusias nuo aliantų bombardavimo Romos vietas. Prieš Italijai pasiduosiant, Romoj keliais atvejais buvo bombarduota geležinkelio centrai, kuriais ėjo didelis vokiečių kariuomenės judėjimas. (NCWC)

"Tautosakos Darbų" III tome rašoma, kad iki 1936 metų gruodžio 31 d. Lietuvoje visuose kampuose ir kampeliuose surinkta viso 449 skirtingi keikimai, kuriais lietuviai supykę šaudosi.

I Miko Kerėblos taverną aną dieną užėjo nepažįstamas kostumeris. Priejus bartenieriui, nepažįstamas sako:

— Kuogreičiausiai duok man stiklą alaus pirma negu kils didelis trukšmas.

Bartenderis mandagus, tuoj pripylė štainą. Išgėręs tą svečias vėl prašo kuogreičiausiai pripilti kitą štainą, nes kitaip kils didelis trukšmas ir jis nespės išgerti. Kada svečias išgėrė dešimts štainų, ir vis kreipėsi tuo pačiu prašymu, bartenderis paklausė:

— Pasakyk man, tamsta, koks trukšmas gali įvykti ir kodėl?

— Trukšmas gali įvykti tuojau, nes aš kišeniuje neturiu nei cento už išgertą alų užsimokėti.

— Trukšmas gali įvykti tuojau, nes aš kišeniuje neturiu nei cento už išgertą alų užsimokėti.

Striking A Responsive Note

"THIS year... I'm giving double!"

Indicative of the spirit with which Americans will respond to the 1943 Red Cross War Fund appeal is this poster by Wendell Kling, noted illustrator. The cheerful individual pictured is proudly displaying the new Red Cross lapel tag, made from paper to help

LABDARYBĖ

Lietuvių R. K. Labdarių Sąjunga: kun. Anicetas Linkus, dvasios vadas ir išdinininkas, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.; Anastazas Valančius, pirmininkas; K. Jodelis ir St. Cibulskis, vice pirmininkai; Ona Jasparienė, raštininkė; N. Širvinskas, finansų raštininkas.

Labdariai užprašo į savo susirinkimą

Šį vakarą 8 valandą Sv. Kryžiaus parap. salė, 4557 So. Wood St., įvyks labai svarbus priešseiminis Labdarių Sąjungos centro susirinkimas. Centro valdyba prašo kuopų prisijusti daug atstovų ir užkvičia kitų draugijų valdybas bei pavienius veikėjus atvykti į susirinkimą.

Visi labdarių susirinkimai yra svarbūs ir jie atneša naudos, tačiau šiandieninis yra tuo svarbesnis, kad jis yra priešseiminis.

Šiomet seimas įvyks lapkričio 28 d. Brighton parko lietuvių parapijos salė. Centro valdyba seime išduos smulkmenišką raportą iš praėjusių metų sąjungos veikimo. Padarys pranešimus ir labdarių kuopos. Bet svarbiausia — lietuvių senelių

prieglaudos statymo komisija patieks seimui savo tolimesnį darbų planą. Tai bus labai įdomu ir, be to, seimo dalyviai turės progos dėl to patarimus patiekti.

Į šį mitingą susirinkime gausingai todėl, kad galėsime seimo kvietimo laiškus pasiimti, dienotvarkę nustatyti ir pasitarti koku būdu daugiau delegatų ir svečių į metinį seimą sukviesti.

Be to, mitinge bus išduoti piknikų, labdarių ūkio ir kiti raportai. Tikimasi, kad atvyks ir Kunigų Vienybės išrinktosios senelių prieglaudos komisijos nariai.

A. Valančius, pirm.

Gražiai pasidarbavo

Brighton Park. — Labdarių Sąjungos 8 kuopos pasukiniame mėnesiniame susirinkime komisija pranešė, kad centro piknike rugsėjo 5 d. kuopą uždirbo gražią pinigų sumą ir centrui pridavė \$706.00. Komisija dėkoja visiems darbininkams, ir California Ave. Prašome taip stipriai parėmė senelių prieglaudą per mūsų kuopą.

AFRIKOJ MINI VEDYBŲ SUKAKTĮ

Larry F. Forrester iš Providence, R. I., su savo žmona, kuri kariuomenėje yra moterų pagalbiniam korpuse, piau-na penkių "aukštų" pyragą penkių metų vedybų sukaktuvėms paminėti. Dešinėj kariuomenės kapelionas, kun. Marceau iš Cleveland, Ohio, kurs sukaktuvinininkus palaimino. (NCWC)

Kauno mieste uždėti mokesčiai už laikomus gyvulius

(LKFSB) Kauno burmistras (majoras) išleido paraginimą, kad gyventojai gyviau mokėtų už laikomus gyvulius priklausomus mokesčius. Už karvę ar veršį reikia mokėti po 5 markes į metus, už arklį jojimui ar lenktynėms — 50 markių, už kiekvieną kitą arklį — po 20 markių. Žinoma, vokiečių įstaigos ir organizacijos atleidžiamos nuo mokesnių už jų laikomus gyvulius.

Platinkite "Draugą".

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

ONA PETKIENĖ

Jau sukako vieni metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą motinėlę, Oną Petkienę.

Netekome savo mylimos spalio 27 d., 1942 m.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailėstingasis Dievas suteikia jai amžiną atilšį.

Mes, atmindami tą jos liūdną prisikalinimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias (su egzekvijomis) už jos sielą gruodžio 16 d., 1943 m., Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės Marijos par. bažnyčioje, 8:00 val. ryto.

Kviečiame visus gimines ir draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pavidose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Onos sielą.

Nulūdę: Sūnui, Duktei, ir Giminei.

mas šaukiamas šį penktadienį, spalį 29 d., 7:30 val. vak., M. Aitutienės namuose, num., 2203 W. Cermak Rd., West Sidėje.

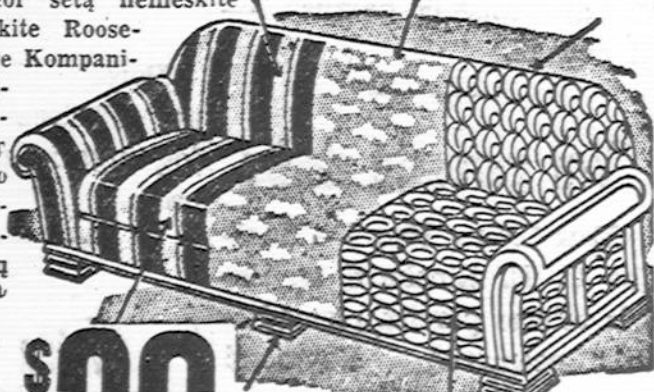
Delegačių prašome laiku susirinkti, nes reikia aptarti 3-jų apskr. ruošiamą vakarą ir dar kelis naujus dalykus.

Alb. Poškienė, pirm.

PIRKITE PAS TUOS BIZNIERIUS, KURIE SKELBIASI "DRAUGE".

Mums Valdžia SAKO:

TAUPLYKITE VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jūs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJĄ savo dirbtuvė. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-ju \$36 IR AUKSCLAU SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įdarą ir apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, skleptų ir fletų. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslink pertalsymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager.

CARR-MOODY LUMBER CO.

PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet.

Mūsų pastatytas TEVAMS MARJONAMS DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKITE AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUL

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuvos klijentams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742

4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį vak. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

Pasitikėjimo

Mumis

Rekordas —

Ši Firma Virš 50 Metų

Tos Pačios Seimos

Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLA GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE —

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvidinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštadienį ir Sekm. 9-6 val.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

Wear Your Feather

It's a Symbol of a Generous Contribution to

THE COMMUNITY & WAR FUND

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

Lietuvaitė Dėdės Samo kariuomenėje

Pvt. Helen Jusis

Private Helen Jusis, duktė Paul Jusis, 1224 S. St. Louis str., įsirašė į karišką tarnybą gegužės 26 dieną ir išvyko į kariuomenę birželio 15 dieną.

Helen Jusis pagrindinį lavinimą atliko Oglethorpe stovykloje, Georgia. Atlikus

pagrindinį lavinimą, Helen buvo pasiūsta į Stuttgart Army Air Field, Stuttgart, Arkansas, kur ji toliau mokosi ir lavinasi savo specialybėje.

Žuvę kareiviai karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereiną pirmadienį paskelbė 255 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie žuvo penkiuose karo frontuose. Žuvusiųjų skaičiuje dvylika yra chicagiečių.

Sūnus grįžta, tėvas išvyksta

New York. — Leonard Perretti paleidžiamas iš armijos, nes jis turi tik 15 metų amžiaus, jo tėvas Joseph išvyksta į kariuomenę lapkričio 2 dieną. Sūnus tikisi laiku grįžti į namus ir pasakyti savo tėvui good-by.

6 milijonai svarų žirnių sudegė

Dishman, Wash. — Šeši milijonai svarų žirnių, iš pastarosios piūties, buvo sunaikinta ugnies, kai pereito sekmadienio vakare kilo gaisras Morrison Bros. Seed Co. sandėlyje. Nuostolių sukelta vienas milijonas dolerių.

Atpažino lavoną

Mrs. Barbara Rupeika, 3524 Emerald ave., pereiną pirmadienį atpažino savo vyro lavoną, kuris buvo ištrauktas iš Chicago upės, prie 35-tos ir Iron str. John Rupeika buvo 63 metų amžius. Našlė pareiškė policijai, jog jis buvo nesveikato-geležinkelio tilto atsparą.

SULAIKYTAS MOTERS ŽMOGŽUDYSTEJE

Marynų kapitonas Peter F. D. Elser (dešinėj) New York policijos sulaikytas ryšium su nužudymu šios moters, Patricijos Lonergam. Tikrasis jos vyras, Kanados aviacijos kapitonas taip pat suimtas Toronte, kur, sakoma, buvo pabėgęs. (Acme-Draugas Telephoto)

Tyrinėja paslaptinę įvyki Mergaitė buvo suimta policijos stotyje

JI KLAUSINĖJAMA APIE ĮVYKUSIĄ ŽMOGŽUDYSTĘ. PĀPASA KOJO KAIP VIENAS VYRAS PALIETĖ MOKYKLOS SAVININKĄ.

Pereiną pirmadienį Chicago ave. policija sulaikė buvusią kauliukų lošimo mergaitę. Policija nori patirti iš tos mergaitės apie mirtiną sumušimą komercinės mokyklos savininko, Rush str. Nelaimė įvyko spalio 11 dieną. Sulaikytoji mergaitė vadinasi Beatrice Janas, 29 metų, 302 W. 65th str. Tos nelaimės auka buvo Percy MacNamara, 58 metų, 211 E. Delaware pl.

Toji mergina pareiškė, jog MacNamar buvo užmuštas susirėmimo su nepažįstamu sailoru ir davė vardą, kurį buvo pasakęs persistačius kitame taverne, netoli North Side. Bet ji pareiškusi, kad nežinanti kur sailor stovi.

NUSISKUNDE POLICIJAI

Miss Janas atėjo į Chicago ave. policijos stotį ir nusiskundė, kad iš jos piniginės kas tai paėmė \$28.

Detektyvas, kuris dirba MacNamara byloje, pastebėjo atėjusią mergaitę ir nustatė, jog ji yra toji pati,

kuri buvo su sailoru. Mergaitė prisipažino, jog ji buvo su sailoru, kai vyko kova.

PASAKOJA APIE SUSITIKIMĄ

Miss Janas pareiškė detektyvams, jog ji sailorą sutiko Windup Launge, 669 N. State, apie 4 val. po pietų. Paskui nuėję į Berkshire Cocktail Lounge, 11 E. Ohio str.

Pagaliau jie nuvyko į Corner House restoraną, 100 E. Ohio str.

Kai jie buvo prie baro, sailor ir MacNamara pradėjo kovoti dėl kedės, kurią buvo užėmusi Mrs. McNamara. Sailor kelis kartus sudavė MacNamara'į smakrą.

MacNamara, kuris dirba biznio korespondencijos mokykloje, 612 N. Michigan, tuojau nepastebėjo nesveikatos pasėkų. Jis grįžo į namus, įkrito į coma ir sekančią dieną mirė, Wesley Memorial ligoninėje.

Reikia kovoti su nusikaltimais

Chicagoje nusikaltimų mažiau, negu kituose didmiesčiuose, pasakė Kelly

Chicago's mayoras Kelly pereiną pirmadienį pareiškė keliems šimtams protestantų ministeriams, jų susirinkime, jog Chicago's jaunmečių nusikaltimų skaičius yra mažesnis, negu kuriam kitame dideliame Amerikos mieste.

Mayoras Kelly pareiškė, jog jaunuolių nusikaltimų skaičius staiga padidėjo nuo Pearl Harbor užpuolimo, ir jis nurodė, jog 55 procentais jaunuolių nusikaltimų padidėjo New Yorke, pirmais trimis mėnesiais, 1943 metų, palyginant tą patį laikotarpį 1942 metų. Chicagoje paskutiniaisiais devyniais mėnesiais padidėjo nusikaltimai 11.3 procento, palyginant tą patį periodą pereiną metų, — pasakė Kelly.

Mayoras Kelly pastebėjo, jog padėtis dar yra rimta ir prašė, jog visi kovotų su jaunmečių nusikaltimais.

Tėvai ir motinos turi rimtai rūpintis savo vaikų doroviniu ir religiniu auklėjimu, nes dora ir religija duoda jėgos atsispirti prieš blogą ir pažadina elgtis gerai ir pavyzdinčiai.

Apisirikimas

Kansas City, Mo. — Trys telefono šaukimai pasiekė policijos būstinę, tie šaukimai beveik buvo tuo pačiu laiku. Tie šaukimai pranešė, jog miesto distrikte vyras vagia parking miterius. Atvyko keturi policininkai su pistoletais, jie pamatė vyrą, tai buvo miesto parking miterių kolektorius, o ne vagis.

Sužeisti kareiviai

Washington, D. C. — Karo departamentas pereiną pirmadienį paskelbė 227 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie buvo sužeisti karo frontuose. Sužeistųjų skaičiuje penki yra chicagiečiai, vienas iš Cicero.

Išdaužė langą

Du vagys išdaužė Sears Roebuck krautuves langą, 1900 Lawrence ave., paėmė du paltus ir nudumė su automobiliu.

Užtektinai

Pereiną pirmadienį Chicago wholesaleriai pareiškė, jog cigariečių yra užtektinai.

Įvairu ir įdomu

Pasaulyje giliausia kasykla yra Lambert anglies kasykla, Belgijoje, 3,490 pėdų gilumo.

1542 metais Japonija at-rasta.

Illinois pilotas sunaikino nacių trečią lėktuvą

Homer, Ill. — Wilford F. Hurst, 20 metų, nušovė jau trečią Focke-Wulf 190, paskutinėje bombonešiu kovoje virš okupuotos Europos. Apie tai buvo informuota jo motina pereiną pirmadienį, 8th Air Force Fighter bazės pareigūnų, Anglijoje. Lt. Hurst, P-47 pilotas, yra skrajavimo pareigose Anglijoje nuo birželio mėnesio, pirmiau buvo apdovanotas oro medaliu. Jis yra iš Illinois.

Mirtis griebia ne tik seną, bet ir jauną

Robert J. Karstedt, Jr., 19 metų, iš Polo, Ill., buvo rastas negyvas rabe, savo sudaužytame automobilyje, pereito pirmadienio rytą. Jaunuolis rastas negyvas rabe, prie Route 59, trys mailės pietuose nuo Barrington. Valstijos plačių kelių policija, prie Elgin, pasakė, jog buvo aišku, kad automobilis įkrito į ravą po to, kai pajūrieto Elgin, Joliet ir Eastern geležinkelio tilto atsparą.

Gyvenimo įvykiai

Sustok, apsisivalgyk — pamatysi idomių dalykų

Medžiotojas

Farmington, Me. — Harry E. Moore, 91 metų amžiaus, buvęs Bostono rūbų pardavėjas (clothier), nepraleidė vieno Maine briedžių sezono medžioklės daugiau kaip per penkiasdešimt metų.

Good-by starkui

Woburn, Mass. — Dr. William H. Kelleher, 73 metų amžiaus, užsiėmė gydytojo praktika penkiasdešimt vienus metus, ir per tą laiką jis sutiko 3,480 kudikių, kurie atėjo į šį pasaulį. Dr. Kelleher šiom dienom atsiskak nuo gydytojo praktikos.

Dvynukai

Grafton, Mass. — Chief Petty Officer John O'Bara yra šešių pėdų aukščio ir sveria 180 svarų, o jo brolis Frank yra keturių pėdų aukštumo ir sveria 95 svarus, abu yra dvynukai.

Netikėta nelaimė

Bazė Pacifike. — Pfc. E. L. Wright, 24 metų, marinas, iš Tishomingo, Okla., įvykdė 14 pasekmingų šokių, kai lavinosi kaip parašiutistas, New River, Conn. Spalio 25 dieną jis buvo čia ligoninėje, su nulaužta koja. Jis neteko pusiausvyros, paslydo ant medžio (rašto) ir nukrito tris pėdas.

"EYES FRONT!"

× Nekalto Prasiđėjimo Panelės šv. parapijoj tuoj po Visų šventųjų šventės kunigai pradės metinį parapijonų lankymą — kalėdojimą.

× Dievo Apvaizdos parapija džiaugiasi bendro darbo vaisiais, tai yra metiniu bazaru, kuris praeitą sekmadienį prasibaigė. Gryno pelno padaryta net keletas tūkstančių dol.

× Varg. Justas Kudirka su parapijos choro komisija smarkiai ruošiasi prie halloween vakaro ketvirtadienį, spalio 28 d., parapijos salėj. Vakare, sako, busia labai daug įdomaus įvairumo.

× A. Linkevičienės namuose, 2535 W. 45 Place, West Side sąjungietės ruošia kauliukais žaidimo ir kortavimo pramogą lapkr. 7 d. popiet. Linkevičienė, buvus vestsaidietė, yra narė M. S. 55 kp. ir žinoma tos kuopos veikėja.

× Garyje vakar įvyko šurpi tragedija vienuose namuose. Jugoslavų tautybės jaunas, čia augęs, vyras, Peter Brik, nužudė du savo mažus vaikus, žmoną sunkiai sužeidė ir pats medžiokliniu šautuvu sau gyvybę nutraukė. Sunkiai sužeista moteris kovoja su mirtimi.

× Ciceriečiai Mikučiai tikrai džiaugiasi savo sūnum, marčia ir anūku. Kiekvieną progą jie savo tėvus pasveikina. Ir šiomis dienomis, tėvui minint vardadienį, susilaukė gražaus pasveikinimo. Jų sūnus Edis yra veiklus lietuvių draugijų narys.

× Jonas Šileikis, Simonas Šileikis ir Ed. Mikutis — komisija Visų šventųjų draugijos, Ciceroj, labai smarkiai darbuojasi, kad metinė draugijos vakarienė būtų sėkminga. Vakarienė įvyks sekmadienį, spalio 31 d., parapijos salėj.

× Sąjungietės 49 kuopos, Bridgeporte, ruošia pramogą spalio 27 d., po pamaldų, parapijos salėj, ant antrų lubų. Atsilankusiems bus duodama užkandis, o kurie mokės gerai kauliukais žaisti, gaus dar ir po gerą dovaną.

× Vištartienė, šv. Juozapo parapijos, So. Chicago, veikėja vietos lietuviams praneša linksmą naujieną: šv. Juozapo parapija rengia vakarienę, parapijos salėje, lapkričio 21 d. ir sako: "kas atsilankys į tą mūsų parengimą, visi gaus dovanų". Tikrai verta bus atsilankyti.

× Dain. M. Janušauskienė bus viena viešnių solisčių Aušros Vartų parapijos choro vakare sekmadienį, lapkričio 14 d., parapijos salėj. Tikrai bus malonu vestsaidiečiams pasiklausyti gražaus plačiai žinomos dainininkės dainavimo.

REFINISHING REPAIRING UPHOLSTERING

“IS MOSŲ DIRBTUVES TIESIAI JUMS”

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakandų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakandus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakandų, vartojant vien tik geriausius materialus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui materialų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANDŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
Parlor Setų Išdirbėjai

JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS

4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516